

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۳۸۱ / ۲ / ۱۹

سازمان نظامت و آموزش عالی ایران
سازمان نظامت و آموزش عالی ایران

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران
دانشکده پرستاری و مامایی

017398

عنوان پایان نامه:

بررسی ارتباط باورهای بهداشتی زنان در مورد ماموگرافی با انجام آن در
مراجعین به بیمارستانهای وابسته به دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران،
سال ۱۳۸۰.

پایان نامه:

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته آموزش پرستاری داخلی - جراحی

پژوهش و نگارش:

مرضیه مسچیان

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر نوری تاجر

استاد مشاور:

سرکار خانم کرمانی

استاد آمار:

سرکار خانم حسینی

تهران - ایران

اسفند ماه ۱۳۸۰

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
دانشکده پرستاری و مامائی

تصویب پایان نامه

خانم مرضیه مسچیان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در تاریخ ۸۰/۱۲/۱۱ از پایان نامه خود تحت عنوان:

بررسی ارتباط باورهای بهداشتی زنان در مورد ماموگرافی با انجام آن در مراجعین به بیمارستانهای
وابسته به دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران در سال ۱۳۸۰

جهت اخذ دانشنامه کارشناسی ارشد در رشته آموزش پرستاری داخلی و جراحی دفاع نموده اند و پایان نامه
ایشان با درجه عالی (نمره = ۱۹/۱۸) به تصویب رسید. ۱/

استاد راهنما: دکتر مریم نوری تاجر

استاد مشاور: اکرم ذونعمت کرمانی

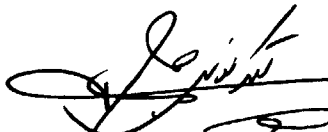
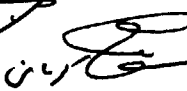
استاد مشاور آمار: فاطمه حسینی

استاد ناظر: افتخارالسادات حاجی کاظمی

معاون پژوهشی: فرنگیس شاهپوریان

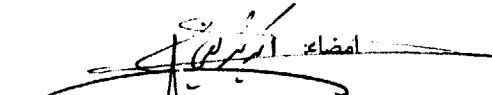
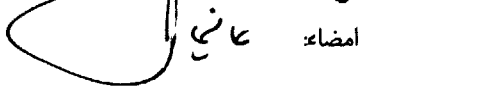
استاد صاحب نظر: طاهره اکبرشریفی

نماینده شورای تحصیلات تکمیلی: مریم عالیخانی

امضاء:
امضاء:

امضاء:

امضاء:
امضاء:

امضاء:
امضاء:

دکتر سیده فاطمه اسکونی
رئیس دانشکده

ثمره سعی و تلاش بی وقفه خود را می ریزم به پای:

پدر بزرگوارم

مظهر عشق و فداکاری، مهربانی و نهایت تما می خویبها که
شمع وجودش همواره روشنی بخش راه زندگی من بوده است
وبا بودن او من بودم، هستم و خواهم بود.

مادر عزیزم

سرچشمه جوشان عشق و محبت و فداکاری ، او که عاطفه
بزرگ تاریخ است، مهربانتر از خورشید و عزیزتر از زندگی .

همسر عزیز و فداکارم

مظهر مهربانی، نیکی و شکیبایی که با حضور گرم و تلاش‌های مداومش، همواره مایه دلگرمی من و مشوق و پشتیبانم در این راه بود.

برادر و خواهر مهربانم

دو مظهر شور و شوق زندگی که اشتیاق دیدارشان همواره به زندگیم صفا و طراوت تازه ای می بخشد.

سپاس بی پایان خدای را که چراغ دل به نور عشق برافروخت و زبان را کلام بیاموخت تا نغمه سرای عشق باشد. سجده بردرگاه خدایی که بخشنده است و کریم و رحمان که هرچه از قلم بردل کاغذ می تراود از عشق او می سراید، او را سپاس که توان و توفیق ادامه تحصیل و نگارش این رساله را به نگارنده عطا فرمود.

با تشکر و سپاس از:

- استاد محترم راهنما: **سرکار خانم دکتر نوری تاجر** که علیرغم مشغله کاری فراوان، با مهربانی، شکیبایی و دقت فراوان گام به گام همراه من بودند و با راهنمایی و تشویق خود در تکمیل و نگارش این پایان نامه مرا یاری دادند.
- استاد محترم مشاور: **سرکار خانم کرمانی** که با ارائه پیشنهادات و نظرات اصلاحی خود سهمی بسزا در تدوین این پایان نامه داشته اند.
- استاد محترم آمار: **سرکار خانم حسینی** که با نهایت مهربانی، دقت و علاقه فراوان همواره در طی تکمیل و نگارش

پایان نامه مرا مورد راهنمایی و لطف خود قرار دادند.

- استاد محترم ناظر: **سرکار خانم حاجی کاظمی** که محبت نمودند، با دقت فراوان پایان نامه را خوانده و با نظرات خود در تکمیل و اصلاح آن نقش مؤثری ایفاء داشتند.

- استاد محترم: **سرکار خانم رحیمی ها** که همواره مشوق من در این راه بودند و توانستم از راهنمائیهای دلسوزانه ایشان در امر تحقیق نهایت استفاده را نمایم.

همچنین بر خود واجب می بینم تا از ریاست محترم دانشکده سرکار خانم دکتر اسکویی، از معاونت محترم پژوهشی سرکار خانم شاهپوریان، معاونت محترم آموزشی سرکار خانم عالیخانی و نیز اساتید محترم طرح تحقیق سرکار خانم دکتر محمدی و دکتر جهانفر که در نگارش این پژوهش مرا مورد لطف خود قرار دادند سپاسگزاری نمایم.

بعلاوه از همکاری صمیمانه مسئولان محترم کتابخانه و واحد زیراکس دانشکده پرستاری و مامایی ایران که در این مدت نهایت مساعدت را با من داشته اند، بی نهایت سپاسگزارم.

چکیده پژوهش

مقدمه: از مشکلات مهمی که سلامتی زنان را تهدید می کند، سرطان پستان است و یکی از روشهای تشخیص زودرس این بیماری، آزمون ماموگرافی است که قادر است توده های پستانی را با قطر کمتر از ۰/۵Cm تشخیص دهد. جهت ترغیب زنان به انجام ماموگرافی، نیاز به تغییر در نگرش و شیوه های رفتاری آنان امری الزامی است و برای ایجاد این تغییر، شناخت باورهای بهداشتی آنان ضروری میباشد.

هدف: تعیین ارتباط باورهای بهداشتی زنان در مورد ماموگرافی با انجام آن در مراجعین به بیمارستانهای وابسته به دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران، سال ۱۳۸۰.

نوع پژوهش: پژوهش حاضر مقطعی و از نوع مقایسه ای بود که در آن، پژوهشگر پرسشنامه ای براساس مدل باور بهداشتی در چهار حیطه فواید و موانع انجام ماموگرافی، وخامت و استعداد ابتلاء به سرطان پستان، تهیه و از آن جهت جمع آوری اطلاعات استفاده نمود.

نمونه پژوهش و روش نمونه گیری: در این پژوهش تعداد ۳۶۰ نفر در دو گروه ۱۸۰ نفری (گروهی که ماموگرافی انجام داده بودند و گروهی که انجام نداده بودند) مورد بررسی قرار گرفتند. روش نمونه گیری در هر گروه بصورت مستمر بوده است.

محیط پژوهش: محیط پژوهش در این مطالعه بیمارستانهای وابسته به دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران بود که واحد ماموگرافی داشتند.

نتایج: نتایج نشان داد که امتیاز باور بهداشتی زنان مربوط به هریک از اجزاء(فواید و موانع ماموگرافی، وخامت و استعداد ابتلاء به سرطان پستان) در گروهی که ماموگرافی انجام داده بودند با گروهی که ماموگرافی انجام نداده بودند دارای اختلاف معنی دار آماری بوده است ($P < 0/0001$).

بحث و نتیجه گیری: یافته های این پژوهش حاکی از آن است که بین هر یک از اجزای باور بهداشتی زنان در مورد ماموگرافی شامل فواید و موانع ماموگرافی و نیز وخامت سرطان پستان و استعداد ابتلاء به سرطان پستان با انجام ماموگرافی ارتباط وجود دارد، همچنین یافته های این پژوهش نشان داد که شغل، سطح تحصیلات و وضعیت تأهل فقط در ارتباط بین باور بهداشتی

زنان در مورد استعداد ابتلاء به سرطان پستان با انجام ماموگرافی نقش مداخله گر داشته اند. با توجه به اینکه خودآزمایی پستان نیز یکی از روشهای تشخیص سرطان پستان است، لذا پیشنهاد می گردد برای پژوهش های بعدی ارتباط باور بهداشتی زنان در مورد خودآزمایی پستان با انجام آن، مورد بررسی قرار گیرد.

فهرست

صفحه

عنوان

فصل اول

۲	موضوع پژوهش
۲	بیان مسئله پژوهش
۹	اهداف پژوهش
۹	هدف کلی
۹	اهداف ویژه
۹	فرضیه پژوهش
۱۰	تعریف واژه ها
۱۲	محدودیت های پژوهش
۱۳	منابع فارسی
۱۵	منابع انگلیسی

فصل دوم

۱۷	چهارچوب پنداشتی
۴۰	مروری بر مطالعات انجام شده
۴۷	منابع فارسی
۴۹	منابع انگلیسی

فصل سوم

۵۲	جامعه پژوهش
۵۳	نمونه های پژوهش و روش نمونه گیری
۵۳	معیار پذیرش نمونه
۵۳	معیارهای حذف نمونه

۵۴	توصیف نمونه
۵۵	محیط پژوهش
۵۵	نوع و روش انجام پژوهش
۵۶	روش و ابزار گردآوری داده ها
۵۷	تعیین اعتبار علمی
۵۷	تعیین اعتماد علمی
۵۷	تجزیه و تحلیل داده ها
۵۹	ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم

۶۱	یافته های پژوهش
----	-----------------

فصل پنجم

۹۳	بحث و بررسی یافته ها
۱۰۸	نتیجه گیری نهایی
۱۱۰	پیشنهادات برای کاربرد یافته ها
۱۱۱	پیشنهادات برای انجام پژوهش های بعدی
۱۱۳	منابع فارسی
۱۱۴	منابع انگلیسی

پیوست ها

	پرسشنامه
	تأییدیه رئیس دانشکده جهت شروع پژوهش
	فرم اظهارنامه پژوهشگر و ارزیابی اخلاقی
	چکیده انگلیسی پژوهش

فهرست جداول:

- ۶۲ جدول شماره ۱: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب سن. تهران، ۱۳۸۰.
- ۶۳ جدول شماره ۲: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب وضعیت تأهل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۶۴ جدول شماره ۳: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب سن اولین حاملگی. تهران، ۱۳۸۰.
- ۶۵ جدول شماره ۴: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب سن یائسگی. تهران، ۱۳۸۰.
- ۶۶ جدول شماره ۵: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب سطح تحصیلات. تهران، ۱۳۸۰.
- ۶۷ جدول شماره ۶: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب میزان درآمد. تهران، ۱۳۸۰.
- ۶۸ جدول شماره ۷: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب میزان شغل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۶۹ جدول شماره ۸: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب وجود توده پستانی. تهران، ۱۳۸۰.
- ۶۹ جدول شماره ۹: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب نوع توده پستانی. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۰ جدول شماره ۱۰: توزیع فراوانی و درصد واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب ابتلاء افراد خانواده به سرطان پستان. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۱ جدول شماره ۱۱: توزیع فراوانی دفعات انجام ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۲ جدول شماره ۱۲: توزیع فراوانی امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد فواید انجام ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند. تهران، ۱۳۸۰.

- ۷۳ جدول شماره ۱۳: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد فواید انجام ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب شغل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۴ جدول شماره ۱۴: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد فواید ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب سطح تحصیلات. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۵ جدول شماره ۱۵: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد فواید ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب وضعیت تأهل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۶ جدول شماره ۱۶: توزیع فراوانی امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد موانع انجام ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۷ جدول شماره ۱۷: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد موانع ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب شغل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۸ جدول شماره ۱۸: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد موانع ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب سطح تحصیلات. تهران، ۱۳۸۰.
- ۷۹ جدول شماره ۱۹: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد موانع ماموگرافی در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب وضعیت تأهل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۰ جدول شماره ۲۰: توزیع فراوانی امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد وخامت سرطان پستان در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۱ جدول شماره ۲۱: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد وخامت سرطان پستان در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب شغل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۲ جدول شماره ۲۲: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد وخامت سرطان پستان در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب سطح تحصیلات. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۳ جدول شماره ۲۳: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد وخامت سرطان پستان در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب وضعیت تأهل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۴ جدول شماره ۲۴: توزیع فراوانی امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد استعداد ابتلاء به سرطان پستان در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند. تهران، ۱۳۸۰.

- ۸۵ جدول شماره ۲۵: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد استعداد ابتلاء به سرطان پستان در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب شغل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۶ جدول شماره ۲۶: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد استعداد ابتلاء به سرطان پستان در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب سطح تحصیلات. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۷ جدول شماره ۲۷: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز باور بهداشتی زنان در مورد استعداد ابتلاء به سرطان پستان در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب وضعیت تأهل. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۸ جدول شماره ۲۸: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب نحوه پاسخگویی به عبارات مربوط به فواید انجام ماموگرافی. تهران، ۱۳۸۰.
- ۸۹ جدول شماره ۲۹: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب نحوه پاسخگویی به عبارات مربوط به موانع انجام ماموگرافی. تهران، ۱۳۸۰.
- ۹۰ جدول شماره ۳۰: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب نحوه پاسخگویی به عبارات مربوط به استعداد ابتلاء به سرطان پستان. تهران، ۱۳۸۰.
- ۹۱ جدول شماره ۳۱: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش در گروهی که ماموگرافی انجام داده اند و گروهی که انجام نداده اند بر حسب نحوه پاسخگویی به عبارات مربوط به وخامت سرطان پستان. تهران، ۱۳۸۰.

فصل اوّل

معرفی پژوهش